

LIITE 1

TOIMINTASUUNNITELMA KAUDELLE 2018

Helsingin kaupunki hakee etsivän nuorisotyön valtionavustusta vuodelle 2018 **yhdelletoista (11) kokopäiväiselle etsivän nuorisotyön työntekijälle sekä yhdelle (1) kokopäiväiselle etsivän nuorisotyön esimiehelle**. Haettava summa on 360 000 euroa eli 30 000 €/ HTV/ 12 kuukautta. Helsingin kaupunki osallistuu kustannuksiin 280 000 euron omarahoitusosuudella. Lisäksi Helsinki varaa 220 000 euroa tukeakseen etsivän nuorisotyön valtionavustusta saavia yhteistyösopimuskumppaneita erillisellä avustuksella.

Etsivä nuorisotyö siirtyy Helsingin kaupungin organisaatiossa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle nuorison palvelukokonaisuuteen 1.1.2018 alkaen. Muutoksessa nykyiset 9 etsivän nuorisotyön työntekijää siirtyy tehtäviin nuorisopalvelukokonaisuuteen ja järjestöjen kanssa tehdyt yhteistyösopimukset jatkuvat normaalisti sopimuskauden loppuun. Nuorisopalvelukokonaisuus vastaa 2018 järjestöavustuksista valtionavustuspäätösten ratkettua talousarvionsa määrärahojen mukaisesti.

Mikäli nyt haettava avustus myönnetään, tulee Helsingin kaupungin nuorisopalvelut avaamaan kaksi uutta etsivän nuorisotyöntekijän tehtävää kohdentuen maahanmuuttajien parissa tehtävään työhön. Lisäksi etsivän nuorisotyön esimies- ja koordinoititehtäviin avataan uusi toiminnanjohtajan tehtävä. Toiminnanjohtaja osallistuu esimies- ja koordinoititehtävien ohella myös asiakastyöhön.

Etsivän nuorisotyön tarve Helsingissä

Etsivä nuorisotyö on osoittanut tarpeellisuutensa Helsingissä. Helsingin kaupunki on saanut viime vuosina koulutustakuun toteutumaan ja kaikille perusopetuksen päättävillä on tarjolla jatko paikka. Keskeyttäminen toisen asteen opinnoissa on kuitenkin edelleen yleistä.

Vuonna 2016 helsinkiläisistä 20–29-vuotiaista 19 prosentilla ei ollut peruskoulun jälkeistä tutkintoa. Ilman tutkintoa olevista puolet oli vieraskielisiä. Alle 25-vuotiaiden työttömyys vähentyi hieman vuonna 2015 etenkin pelkän perusasteen suorittaneilla ja maahanmuuttajataustaisilla nuorilla. Sen sijaan 25–29-vuotiaiden työttömien määrä jatkoi kasvuaan. Vuoden 2015 lopussa helsinkiläisistä 16- 29-vuotiaista 6,8 % (n. 9000 hlöä) oli koulutuksen ja työn ulkopuolella. Näillä nuorilla tarkoitetaan vain peruskoulun käyneitä nuoria, jotka eivät ole suorittaneet mitään tutkintoa peruskoulun jälkeen, eivätkä he myöskään ole tutkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelijoina. Lisäksi heitä ei ole tilastoitu työllisiksi, eläkeläisiksi tai varusmiespalvelusta suorittaviksi. (www.nuortenhyvinvointikertomus.fi/).

Hyvinvointiongelmien kasautuminen erityisesti ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa jääville nuorille. Nuorten peruskoulun jälkeisten opintojen keskeytymisen taustalla on Helsingin kaupungin sosiaaliviraston mukaan usein haastavia elämäntilanteita, mielenterveysongelmia, vaikeutta löytää oma ala, oppimis- ja keskittymisvaikeuksia, arjen sujumattomuutta ja motivaation puutetta (www.nuortenhyvinvointikertomus.fi/). Syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja pysyvämpien muutosten aikaansaamiseksi, tarvitaan joustavia palveluita, jotka mahdollistavat nuorelle tukea monipuolisesti kunkin yksilöllisen elämäntilanteen pohjalta.

Etsivä työ maahanmuuttajataustaisten nuorten kanssa

Helsingissä on erityistä tarvetta maahanmuuttajataustaisten kanssa tehtävälle työlle. Helsingissä vieraskielisten määrä on selvästi suurempi kuin muualla maassa. Erityisesti nuorten ikäluokissa maahanmuuttajataustaisten osuus näkyy nuorisotyöllisinä tarpeina mm. nuorten nivelvaiheen tilanteessa. Myönteistä kehitystä on tapahtunut vuoden 2010 tilanteesta, jolloin 37 prosenttia vieraskielisistä ei saanut opiskelupaikkaa peruskoulun jälkeen. Vuonna 2014 heidän osuutensa oli laskenut 17 prosenttiin. Kuitenkin vuoden 2016 yhteishaussa 10 prosenttia 9. luokan päättäneistä vieraskielisistä ei saanut opiskelupaikkaa tai ei ottanut sitä vastaan. Edelleen vieraskielisyys on siis riski koulutuksen nivelvaiheessa ja koulutukseen siirtymättömien osuus suuri. Maahanmuuttajataustaisiin nuoriin liittyvät kysymykset vaativat monikulttuurisen työn osaamista. Tätä osaamista edelleen kehitetään ja jaetaan etsivässä työssä Helsingissä.

Etsivä nuorisotyön järjestäminen

Tulevalla strategiakaudella 2017–2021 Helsinki haluaa vähentää eriarvoisuutta ja vahvistaa entisestään nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi tehtävää työtä. Etsivään työhön panostetaan. Päämääränä on tavoittaa aikaisemmin apua ja tukea tarvitsevat kaupunkilaiset.

Helsingin kaupunki tulee toteuttamaan etsivää nuorisotyötä nuorisolain (693/2010) mukaisesti. Etsivän nuorisotyön toimeenpanovastuu siirtyy 1.1.2018 alkaen Helsingin kaupungin organisaatiossa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle nuorisopalvelukokonaisuuteen. Alustavan aikataulun mukaan asiasta päätetään 29.11.2017 kaupunginvaltuustossa.

Etsivän nuorisotyön toimijat

Helsingissä etsivän nuorisotyön palveluntarjoajakenttä on monitahoinen. Kaupunki järjestää palvelua itse sekä yhteistyösopimuksin palveluntarjoajien kanssa. Eri etsivän nuorisotyön toimijat jakautuvat kohderyhmiltään mm. iän ja palvelukielen mukaan. Vuonna 2017 etsivää nuorisotyötä on Helsingissä tarjonnut:

- Tulevaisuustiski, alle 20v. / kaupungin oma rahoitus 4htv (päättyy vuoden 2017 loppuun)
- Opetusvirasto/ Stadin ammattiopisto/ OKM avustus 9htv
- Helsingin Diakonissalaitos, Vamos/ OKM avustus 5 htv
- Ungdomsverkstaden Sveps/ 15 - 29v. ruotsinkieliset/ OKM avustus 2 htv
- Suomen Diakoniaopisto SDO Oy/OKM avustus 2 htv (toiminta aloitettu toukokuussa 2017)
- Helsingin NMKY ry/OKM 2 htv. (toiminta aloitettu toukokuussa 2017)

Resurssit

Vuoden 2018 talousarvioesitykseen Helsingin kaupunki varaa 500 000 euroa etsivän nuorisotyön toimeenpanoon Helsingissä. Rahoituksella kaupunki tukee itse järjestämänsä etsivän nuorisotyön lisäksi muiden toimijoiden valtionavustuksen ylimeneviä etsivän nuorisotyön työntekijöiden palkkakustannuksia.

Kaupunki arvioi järjestävänsä vuoden 2018 rahoituskaudella itse etsivää nuorisotyötä yhdellätoista etsivän nuorisotyöntekijän sekä yhdellä asiakastyöhön osittain osallistuvalla

etsivän nuorisotyön esimiehen resurssilla. Nyt haettavat kaksitoista (12) työntekijää rahoitetaan osin kaupungin omalla rahoituksella ja osin nyt haettavalla valtion avustuksella.

Näiden lisäksi kaupunki tulee tukemaan budjettinsa puitteissa valtionavustusta saavia yhteistyösopimuskumppaneita erillisellä avustuksella. Avustuksen suuruudeksi on arvioitu 15 000 € - 25 000 €/ etsivä nuorisotyöntekijä henkilötyövuosi.

Helsingin kaupungin nuorisopalveluilla on myös omalla rahoituksella pysyvästi toteutettavaa etsivän nuorisotyön kaltaista työtä keskustan alueella jalkautuvassa Asemanseutu-toiminnassa. Asemanseutu -toimintaan on resursoitu kahden työntekijän vakituinen työpanos, jonka siirtämistä rakenteellisesti etsivän nuorisotyön kokonaisuuteen tulevaisuudessa pohditaan. Ko. toiminnan tarkoituksena on tavoittaa tuen tarpeessa olevia nuoria Helsingin keskustan alueella ja auttaa heitä tarvitsemansa tuen piiriin. Tätä resurssia ei ole laskettu nyt haettavan etsivän nuorisotyön rahoitukseen.

Työn kehittäminen

Nuorisopalvelukokonaisuudessa etsivää nuorisotyötä tullaan vahvistamaan entisestään ja etsivälle nuorisotyölle perustetaan oma yksikkö, jota johtamaan palkataan toiminnanjohtaja. Toiminnanjohtaja osallistuu tarvittaessa asiakastyöhön. Lisäksi etsivään nuorisotyöhön suunnattuja resursseja kasvatetaan kahdella maahanmuuttajanuoriin kohdistetulla kokopäiväisellä työntekijällä. Lisäksi kokonaisuuteen liitetään mahdollisesti keskustan alueella etsivän nuorisotyön kaltaista työtä tekevä Asemanseutu-toiminta ja sen työtä kehitetään osana etsivän nuorisotyön rakennetta. Yhteensä etsivän nuorisotyön yksikköön tulisi tällöin 14 työntekijää, 13 etsivää nuorisotyöntekijää sekä toiminnanjohtaja.

Kohderyhmä ja menetelmät

Etsivä nuorisotyö on vakiinnuttanut paikkansa Helsingissä sekä kiinnittynyt osaksi Helsingissä olevia nuorten palveluita ja olemassa olevaa nuorten palveluverkostoa. Etsivät nuorisotyöntekijät toimivat kiinteässä yhteistyössä Stadin ammattiopiston kanssa ja tekevät läheistä yhteistyötä Ohjaamo Helsingin sekä muiden nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa.

Etsivän nuorisotyön kohderyhmänä ovat alle 29 -vuotiaat helsinkiläiset koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevat nuoret. Etsivän nuorisotyön työntekijät kytkeytyvät tiivisti nuorten koulutus- ja työllisyyspalveluihin tavoittaen nuoria jo siinä vaiheessa, kun he pohtivat koulutuksen keskeyttämistä ja muita vaihtoehtoja. Usein nämä nuoret tarvitsevat tukea myös muilla elämän osa-alueilla, johon etsivällä nuorisotyöllä on mahdollista vaikuttaa ja löytää niihin kullekin nuorelle sopivaa apua ja tukea.

Koulutuksen ja muun palveluverkoston rajapinnalla tapahtuva etsivä nuorisotyö tuo nuorelle tietoa ja apua joustavasti nuorten omissa ympäristöissä. Yhdessä nuoren kanssa nuorisotyöntekijät pohtivat minkälainen tuki ja apu ovat sopivia erilaisiin elämäntilanteisiin ja kunkin nuoren tulevaisuuden kannalta. Etsivät jalkautuvat ja tukevat nuorta rinnalla kulkien, jotta palvelut kohdentuisivat nuorelle tarkoituksenmukaisesti ja palvelusta toiseen siirtyminen olisi joustavaa.

Etsivän nuorisotyöntekijän työnkuva

Etsivän nuorisotyöntekijöiden tehtävänä on alle 29-vuotiaiden helsinkiläisten, koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten kokonaisvaltainen ohjaus, itsenäistymisen tukeminen

sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistaminen. Työn tavoitteena on, että nuoret saavat tukea ja apua, tarvitsemiansa palveluita, kiinnittyvät koulutukseen tai tarvitsemaansa palveluun tai toimintaan.

Kaupungin etsivän nuorisotekijöiden toimenkuvasta 90 % on asiakastyötä etsivän nuorisotyön piiriin ohjattujen nuorten kanssa ja yhteistyötä nuorten asioissa erilaisissa verkostoissa. Vuonna 2018 kaupungin etsivien työnkuvaa ja toimintaympäristöä tullaan tarkentamaan osana nuorison palvelukokonaisuutta.

Seuranta

Helsingin kaupungin opetusvirasto on kehittänyt Enter -etsivän nuorisotyön sähköisen järjestelmän, joka otettiin käyttöön maaliskuussa 2014. Enter mahdollistaa sujuvan ja turvallisen tiedonsiirron sekä täsmällisen ja reaaliaikaisen tilastoinnin. Enterillä saadaan tietoa esim. ”asiakkuuden tilasta” sekä nuorten ohjautumisesta etsivästä nuorisotyöstä eteenpäin muiden palvelujen piiriin. Enter palvelee kaikkia Helsingin etsivän nuorisotyön toimijoita. Enter järjestelmää on kehitetty yhdessä PAREnt -järjestelmän kanssa ja ne ovat yhteensopivia sekä toisiaan täydentäviä.

Arvio haettavan kauden 2018 avustuksen käyttöönotosta

Helsingin kaupunki sai 4.4.2017 päivätyllä Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksellä (ESAVI/9505/07.03.03/2016) etsivän nuorisotyön avustusta vuodelle 2017 yhteensä 236 250,00 euroa. Avustus on myönnetty yhdeksän (9) etsivän nuorisotyön työntekijän (8,75 htv) palkkauskuluihin. Avustuksen käyttöaika on 1.4.2017 – 30.4.2018. Tällä hakemuksella haettavaa 2018 avustusta tulnaisiin käyttämään, kun kauden 2017 avustus on käytetty, eli arvioin mukaan viimeistään 1.5.2017 alkaen.